

NĂM THỨ TẦU

SỐ 677

HỘI ĐỒ HÀM XU

甲戌年二月十四日

NGÀY THỨ TƯ

28 MARS 1934

GIÁ BẢN

MONG PHAP	NGOAI QUOC
Một năm 1.500	1.500
Sáu tháng 2.50	4.50
Ba tháng 1.50	2.50

Hoa báu phải trả tiền trước.
Thứ và mandat gửi cho Mr.
TRẦN-BÌNH-PHIEN. — Al đăng
quảng cáo, việc riêng, xin thương
nghi trước.

Chủ-nhiệm kiêm Cố-Sứ
HUỲNH-THÚC-KHÁNG
Quản lý
TRẦN-BÌNH-PHIEN

CHÁNH GIỚI ÂU CHÂU
LẠI QUAY LẠI

THÈ-KỲ 19 SAO?

(Hai nhà-tuân đỗ Nâ-phá-Luân)

Bạn Tưởng-dân số 673 ra ngày 14 mars 1934, trong bài « PHÒ-NGHỊ VÙI... NÀ-PHÁ-LUÂN », ông Lương-Phát có nói : « Lối độc tài của Nâ-phá-Luân, ở Âu-châu, trù dập để Mát-xô-li-ni và Hitler ra, không còn ai tên phò-mục nữa... »

Mát-xô-li-ni và Hitler là hai tay cù khét trong chánh giới Âu-châu hiện thời, đương hàn hâm thi cùi thà doan đặc tài ở Ý và Đức, ánh hường rạng động cả toàn Âu, ai đã đọc báo-tuồng đã hiểu rõ. Ông Lương-Phát nói thế, chẳng qua thấy chò hàn-sí cùa hai nhà-dại chánh trị kia có pô hàng dâng, cang quyết, linh hoạt và khảng khái, trong lự pô nhà-dai anh hùng Nâ-phá-Luân mà thôi, chờ chưa có cái chứng gì chò chán, ló rằng hai nhà-ép cùi lát lì súng bai Nâ-phá-Luân mà thực lòng làm tin đỗ.

Một ròi hì giá đạc báo-thay được mọi chàng, chàng éy tò ra hai nhà-chánh-trị sẩy, không chỉ hành pô-hái chước lối đạc tài của Nâ-phá-Luân, mà trong tâm tò cũng sảng bat kinh mìn dào dể. Xin thuật như dưới, gọi là làm chứng cho cái thang-a đỗ đê a nói trên :

Gần đây Mát-xô-li-ni, tay tay soạn một vò kịch, đặt tên là « Tuồng trân ngây » (Les Cent Jours). Tán kịch mới đây có diễn tại nhà Bé-vieta trù danh ở nước Đức. Tân kịch éy bắt đầu kề lịch sử Nâ-phá-Luân vào khoảng ở đảo Eube trân vè cảm quyền Hoàng đế nước Pháp cho đến ngây khái bị éy lại ra đảo Saint-Hélène. Nguyên ta ngây éy ta trú vè tràng hưng đê chè cho đến ngây khái bị, chén một trân ngây, nên đặt tên là « Tuồng trân ngây ».

Lần đầu tiên, Hitler cung toàn thà các viễn chức và các nhà văn nghệ trù danh thán hành lời xem. Trong hò viễn hóm éy, quang cảnh náo nhiệt, người ta cho là ngây hì niêm mót thoả nay chưa từng có.

Bản kịch éy chính tag Mát-xô-li-ni và một người nữa là Forzano cung biêt lập ra. Người đóng vai Nâ-phá-Luân báu diễn kịch éy lại là một nhà-kịch-giới trù danh mới di khéo tài nước ngoài vñ, al cung khen ngợi là vai trò tuyệt diệu.

Dến kịch, xem kịch, tay lá việc nhô, song xem mọi chuyện đó, thay ròi tám lì hai nhà trọng yếu ở chánh-giới Âu-châu ngày nay, thay linh khuyễn hướng nhà-anh hùng nước Pháp vñ thế kỷ 19. Đó là một điều làm cho toàn Âu đều chà éy.

Cù nhà-trết học nói : « dân-tri khai thông mà dân-cái thuyền mìn, trước khai thông mà thi trán đối không có anh-hàng nón. Cái ngây éy cùi ó dân-nó kia, chò hiện thà giời ngây nay thi phần đông hông có chò trán khói cái-nen làm kinh cho một số lý-gian hàng kia. Vay có lì oán-hàng Nâ-phá-Luân xuôi hòn nón. »

Kim-sinh

VAN-VAN

CẨM TẠC

Nhàm ngày kỵ niêm độ bát-châu niêm

CỤ PHAN-TÂY-HÓ

Tâm chín-nam vắng khách hào hàng.
Ngân hồn mìn non sông chia lich-mích.
Nền lòi nó mang em đì nỗi quách,
Chấn suối vàng thán lich-chayn trong ngoái.

Anh khảng báu em cung-chang val,

Bao mìn giờ thay tròi và kẽ dắt.

Em cùi đòi sao anh đòn vắng ngát.

Người rùi sao lòn lòn lòn giòi mìn sùa.

Rày mai xòe A nhào Áu,

Tròi cùi ai ching, bê sùa ai đò 1

Ban sòng rơt dâng dâng dâng cao no.

Kia minh gầy thayn pñ, no lai diec, mìn ma.

Kéo tròi hòi tròi đòn đòn za lòn!

Giác mìn móng mìn bao giờ lín thuc.

Chóng got đòn ai khòe sùa như anh.

Nen Hodan biển Quâ đất cao thênh.

Trong đường có lìn cháng cháng chong nhí

Khóc cùi mìn thòi lái đòn hoan hòi.

Xu xác không mìn đòn tòi ống linh hòn.

Họa nhien chán-khi trưởng lòn!

S. N.

Bát rượu lậu-oan

Lúu này chuyển bát rượu
lậu, abieu người mìn phết
oan, bén bao đê dâng nhia
lìn, oay dưốc bao theo cù
viên Dán biêu gòi lòn Quan
Khám sùi vè viêc éy, luet
đang nhau duoi:

Kinh trinh quan Khám sùi,

...Rượu không ibuu nhà nước đê
cùm mà cùn nùi lòn, tòi phết phết
ròi, nhang bát tòi trong nhà, trong
vườn, hay là mìn chò nào mà có
người hiện dương làm việc phi

pháp đò thi phết mìn khòi oan: Cù
và ngoài đòng thi chò có đòn có thò
nhau cung giò luon duoi, mà hò hât

được rượu lậu hay là nhang vật

chất và khì cù làm ra rượu lậu chò

nòi mà träch phết chò đòn, thi khò
cho người cù đòn biết chong nòi!

Ibi dù người cù nùm bò sò

đòi, làm ra đòn mìn, đòn đòn, đòn

đòn, đòn lúa v. v. chòng ai cù mìn

cù deo theo mìn giò: trong khi đòn

tòi, nhang đòn lòn chò đòn

được, mà hò hât

được rượu lậu hay là nhang vật

chất và khì cù làm ra rượu lậu chò

nòi mà träch phết chò đòn, thi khò

cho người cù đòn biết chong nòi!

Ibi dù người cù nùm bò sò

đòi, làm ra đòn mìn, đòn đòn, đòn

đòn, đòn lúa v. v. chòng ai cù mìn

cù deo theo mìn giò: trong khi đòn

tòi, nhang đòn lòn chò đòn

được, mà hò hât

được rượu lậu hay là nhang vật

chất và khì cù làm ra rượu lậu chò

nòi mà träch phết chò đòn, thi khò

cho người cù đòn biết chong nòi!

Ibi dù người cù nùm bò sò

đòi, làm ra đòn mìn, đòn đòn, đòn

đòn, đòn lúa v. v. chòng ai cù mìn

cù deo theo mìn giò: trong khi đòn

tòi, nhang đòn lòn chò đòn

được, mà hò hât

được rượu lậu hay là nhang vật

chất và khì cù làm ra rượu lậu chò

nòi mà träch phết chò đòn, thi khò

cho người cù đòn biết chong nòi!

Ibi dù người cù nùm bò sò

đòi, làm ra đòn mìn, đòn đòn, đòn

đòn, đòn lúa v. v. chòng ai cù mìn

cù deo theo mìn giò: trong khi đòn

tòi, nhang đòn lòn chò đòn

được, mà hò hât

được rượu lậu hay là nhang vật

chất và khì cù làm ra rượu lậu chò

nòi mà träch phết chò đòn, thi khò

cho người cù đòn biết chong nòi!

Ibi dù người cù nùm bò sò

đòi, làm ra đòn mìn, đòn đòn, đòn

đòn, đòn lúa v. v. chòng ai cù mìn

cù deo theo mìn giò: trong khi đòn

tòi, nhang đòn lòn chò đòn

được, mà hò hât

được rượu lậu hay là nhang vật

chất và khì cù làm ra rượu lậu chò

nòi mà träch phết chò đòn, thi khò

cho người cù đòn biết chong nòi!

Ibi dù người cù nùm bò sò

đòi, làm ra đòn mìn, đòn đòn, đòn

đòn, đòn lúa v. v. chòng ai cù mìn

cù deo theo mìn giò: trong khi đòn

tòi, nhang đòn lòn chò đòn

được, mà hò hât

được rượu lậu hay là nhang vật

chất và khì cù làm ra rượu lậu chò

nòi mà träch phết chò đòn, thi khò

cho người cù đòn biết chong nòi!

Ibi dù người cù nùm bò sò

đòi, làm ra đòn mìn, đòn đòn, đòn

đòn, đòn lúa v. v. chòng ai cù mìn

cù deo theo mìn giò: trong khi đòn

tòi, nhang đòn lòn chò đòn

được, mà hò hât

được rượu lậu hay là nhang vật

chất và khì cù làm ra rượu lậu chò

nòi mà träch phết chò đòn, thi khò

cho người cù đòn biết chong nòi!

Ibi dù người cù nùm bò sò

đòi, làm ra đòn mìn, đòn đòn, đòn

đòn, đòn lúa v. v. chòng ai cù mìn

cù deo theo mìn giò: trong khi đòn

tòi, nhang đòn lòn chò đòn

được, mà hò hât

được rượu lậu hay là nhang vật

Mây vân dê dem bàn
trong kỳ hội đồng viện
Dân-biểu Trung-kỳ
năm 1933

(Trích biên bản của Viện)

Các khoản công tác kinh trù &
Nguyên sách Đông pháp có quan
hệ dân Trung-kỳ

(16-10-33)

(Tiếp theo)

Ông Girard: Việc này quan thuộc sở
Bưu điện và quan linh. Nhưng Sémaphore
rất nhỏ nên có đường giấy phép mới hiện
nghiêm. Các ngài có thể làm từ thành cầu
về việc ấy mà trình lên Chính phủ.

Ông Nguyễn Văn Tôn: Xin làm cái cầu
để Kostum.

Ông Girard: Tôi cũng muốn làm một
cái cầu tạm tạm. Tôi có hỏi ông Sô
Kostum về việc này. Ngài nói tôi tôi
việc ấy không thiết gi làm. Các mua
làm cầu che vũng vàng phải lớn hết
10.000\$.

Văn đề nước mắm

(17-10-33)

Ông Trần-bé-Vinh: Tôi đã chủ trương
về việc làm nước mắm cũng không khó,
không cần phải chờ đợi lâu. Tôi có
nhắc người di Hô-mô-hô học một tháng là
tâm được. Về việc đóng nát chai, Chính
phủ không bắt buộc phải đóng nát chai
nào và cũng không bắt buộc phải đóng
nước mắm vào chai.

Nước mắm ở về phía nam thì có 12
cho đến 15 gr. axit trong một litro. Phis
bắc Trung-kỳ thì chỉ có 2, 3 gr. trong một
litro.

Vì người nhà quê ở mấy tỉnh phía Bắc
nghe không mưa được nước mắm ngọt.

Ông Nguyễn-Trúc: Xin Viện hãy bón
lắp giấy tờ lanh cầu về việc nước mắm
giáo cho bà Ông Đại biểu ra Đại bộ
đồng tình là theo ý Viện mà hành vực
lại quyết cho đến.

Theo nghị định năm 1916 định nước
mắm phải có ba nhiễm grammes axit
thì mới được đưa ra bán, thế là sinh
và phong dae rồi, vẫn dê này là sinh
ra từ Phan Thiết và Nam Kỳ vì ở
do ở nhiều dae mao, son & Trung và
Đắc thời chưa thấy xảy ra việc gì cả. Tôi
có viết một cái thư cho Chánh phủ đang
buộc quá nghiêm ngặt làm và phải nhanh
mà xin trả cho đến.

Ông Trần-bé-Vinh: Tôi cũng đồng ý
với Ông Trác xin được thi hành để
kiểm soát nước mắm và phân bắc Trung
ky để cho các nhà hàng được tự do sinh
nghiệp.

Ông Võ Định Thuy: Tôi xin nhà nước
đóng cao thiệp vào việc buôn bán nước
mắm, ai mua bán nước mắm và chai
thoại đồng, ai muốn dùng nước mắm vào
trinh cũng được, xin đừng bắt buộc họ
chỉ về việc này.

Ông Nguyễn-Ngu: Tôi thiêt tưởng
các ông Nguyễn cũng biết ít nhiều và vẫn
dê này cá: Cach đây một năm, Ông Gran-
val đã nhiều lần vào Phan Thiết & sau
đó với các nhà hàng hòm dê làm từ giac
kéo cho Ông ấy nhận rất cả nước mắm &
Saigon đóng chai mà bán; đóng lbao sôt
Herméticos, là tên mà chỉ một mình
Ông đại diện bán thôi. Ông tính ở xa một
cái chai, và 2 xu cái sôt Herméticos. Có
một đốt nhà hàng hòm chia, nhưng phần
nhìn không khác. Vì vậy mà Ông Granval
vận động với Thành phố để làm ra đeo
Cai Du bắt phải đóng nước mắm vào chai
và nó theo kiểu Herméticos. Nói tóm lại
thời các nhà hàng hòm dê làm từ giac
nó như là, quan trọng nhanh.

VIỆC TRONG NUOC

Hơn một ngàn ứng mè chí có
20 trùng tuyển

NGHỆ AN. — Từ hôm có tờ tên mè
tỉnh thấy và hình bộ đài kháp hương thon.
thien ha so nho dae don tang mo. Nong
dae hoc sinh cho dae cong nhia thai
nghep o thanh thi dae kien sau da.

Ngày 10 March là ngày tuyển hòm, mà
chiều ngày 9 kháp các ngài đường chon
thanh dae thấy hòm quan nha áo vải dae
long thang va o các nhà tru dae chay.
Sáng ngày 10, trước cửa quan Giám binh,
người dae chiet nich không có chỗ chen
chay.

7 giờ, các quan hòm dae tuyet, lão ô
lya lai con non 3 tifug đồng hòm chí ify có
mười hai người thoi, còn phan
dae dae bi lo, kien lu ra ve. Cò một số
rất đông o các phan phan dae, phan di
dae, o chay tay so, phan sanh tang nhau
va so ban mai da quan, bot gien hanh
ngay Mai linh ong mo e dae nay nhor
luong ma suoi vong con, náo ngòi phai thiet
vong. Dae ban chieu, cò sô de lai obye
o tron của Giám binh cũng được các
quan gol vào tuyet them 8 người nua.
Toi là bắt. Sau một ngàn người mà chí
trong tuyet được cả thay 20 người.

Taye song, nhung ngài trung tuyet
buoi mai, quan tra dae bao e dae dong hai
dae xinh van ngay, va nghe dae co cap
abo moi nguye 10\$ rao cho vò hai ngay
phai dae; cò nhung ngài trung tuyet
va ban chieu thi dong cho hai dae do vao
sau lung roi dung cap cho so tien ky.

Chor dae sali vay

QUẢNG-NAM. — Tại trường Tam
ky có many thay ngài Hué, trong kai dae
hoặc tam bài dae bat học tru dae theo
tung e mo pham: cò các thay (nhu
thay thi bat viet gio, nhai thi bat viet gio
v.v.). Tru dae khong theo thi bi noi xau.

Chor dae phai am sal nhai tho, các thay
dua tui chay tui, chay bat học tru heo
theo so? Ai khong tui thi bat hec tru
va xem vò chay dae bi.

Lô git

Thay giay chor Han o truong
Kiem bi

Truoc kia thay giay chor Han o các
truong kiem bi, moi tuon chi giay mot
ngay thay.

Nay cò giay dae bao chay, bot các
ong tro giay co kiem dae khong
Truong nau các thay cung tra loi
khong. May thay giay chor Han day
dae phai giay moi ngay moi bat
Tu giay giay thi them ma luong luong
moi thang 6,7 dae nhu co, soa so da?
sau ho phan nua.

Chor-Lam

Không chò học!

QUẢNG-NGÃI. — Ở Lang Nhue nang
lai, Nhu nang xá và Nhu nang đồng-pho
Tu ngols, có chung lập một trường
dae em chung tui hoc.

Da dae chung tui 1933 vua qua, anh
em chung tui luan luoy dae xin hoc, thi
thay giay khong nhau, noi sô hoc tro dae
nhau den 130 tro, truong thi bep, bao
ghie khong do, va thay giay khong het.

Tui nghep cho chung tui phai om ve
truc ve ma chay dot!

Phu bayah chung tui cung chay tieu
dong ve truong nay, ma kie di truoc thi
dae hoc, kie sao thi thiet vong. That la
bat cong quai!

Ky tien the cho 30 tro
khong sbô hoc:

L.T.

L.T.S. — i phu Tu-Nghia, vò viéc
hoc cung so nhung lang con em kien rea
nhau thi, quan tren nien lan g.

(Xem qua trang 4 cot 1)

THƠ TÍN

Cùng ông Thanh tâm PHÙ DIỀN

Buyc bai ông gôidâng bao, nhung
chi ky cai biêu, không nói rõ
tên họ và chò o nén miêu dâng.

T.D.

Station Thermale de la Bourboule
(Puy de Dôme)

LA BOURBOULE convient particulièremment aux coloniaux par son
climat exceptionnel et ses eaux très
fortement arsenicales et radio-
actives. Elles sont souveraines dans
les maladies de la peau, dans le
paludisme et l'anémie qui découle,
et dans les affections de l'arbre
respiratoire indications convenantes
aux adultes et en particulier aux
enfants.

Ces derniers trouvent à soigner à
la BOURBOULE : lymphatisme,

adénite, débilité, défaut de

croissance. C'est le paradis des
enfants.

Les derniers trouvent à soigner à
la BOURBOULE : lymphatisme,
adénite, débilité, défaut de

croissance. C'est le paradis des
enfants.

LUẬN - BẢN

SỨC MẠNH CỦA CHÚNG TA

Thuốc 1934

ĐIỀU - HÓA - KHÍ - HUYẾT

Trị các bệnh dae kie buyc hòm; dae vong
minh vò khinh-nugut khong dae; dae
duong sinh dae; hòm sinh dae thang ngay
hòm; nham nham v.v. Lô id 1930, hòm
10 spm, hòm 10 spm.

THUỐC TRỊ CÁC BỆNH THỦNG

Thay thang, thi thang, thi ngay; ob
1.000. Mô id 1930.

NGỌC NÚI trị các chứng:

Thay thang, thi thang, thi ngay; ob
1.000. Mô id 1930.

TRUNG PHONG CẨM KHẨU

Mô id 1930. Thay thang, thi thang, thi ngay; ob
1.000. Mô id 1930.

M. NGUYỄN TRUNG-THẨM

à Quang-xá par Donghol

Rượu Nam

酒 南 益 同 南

Hiệu HOA-MAI 35 phan

chai 075 và 020

Hiệu BÁT-TIỀN 40 phan

chai 075 và 036

Móng xá; móng co rượu ta.

Nắng toa; giao nếp không pha

Üng vào môi biếc lá sago.

NAM - ĐỒNG - İCH THANH-HOA

İberg-Đại lý Nam Đồng làh:

Thôn thiền - Quảng-tri

M. Béo-Béo (An Nhien)

M-161, rue Paul Bert HUE

KHI CỨU CẤP

nên dùng



DÂU
CHÚ
THO



TRỊ MŨI CHỦ

Bại-lý & hạt Lào: Hiệu Thuốc Nguyễn-văn-Cản Savannakhet

Của Mới Việt - Nam

Anh em noi giang Lac-Long. Ngày này noi hòa xi bang nước minh.

Chát lam che tao rất linh. Giết ra nhiều bò, không nồng. It heo.

Gia buon già bún thấp cao. Dùng cao dùng lượng chut nào chẳng sal.

Gia buon chát bún muối hai. Thị trường nguyên tinh li si sánh bằng.

Đi trinh y viên khâm xem. Mát phèn hông chát lam khen rõ ràng.

Không chát đặc, không xót không đồng. Dung nhiều chum mía, không phongdatay

Thường dùng làm gác cảng hay. Thoai thu nhuần nhì với chi sành cúng.

Đầu đều tay sát trung. Vẽ sành sỏi chát trung dù đều.

Công phu nghiên cứu linh thông. Giết đồ không mực không lạnh lai bền.

Đông bao xi liết chờ quên. Giúp nhau nói hoa dung uốn cơ đê.

Người minh vẫn húi tu mò, chán hưng ta phái tiền đồ cau tranh.

Sao cho tương tuu nỗi danh. Dùng bao xi cho tro hanh giúp đỡ.

Anh em nghĩ lai trước sau. Lợi utu cho đê sang giao cho ai.

Ho an ho lai che bat. Vết dùng chát biết sành vai theo ngu.

MAY LÒI NƯỚC NON

Ming thay công nghệ nước nhâ, Xà phòng Nam-Viet (VIET-NAM) mới ra chào đời

Đinh minh thua thê mây lời, Ché theo học hòn đất phan đầu (72%)

Hot elu giải sach hòi hàn, Sát trùng tay & tay vòi thom tho.

Đing ván giài rõ như cho, Đing qua mui biết khung thuhs hàng ngoài.

Bà con ngi lai mai cui, Xà này mui lời thê si 12m giài.

Nguon con cung ngi cung dae, Lam cho ráo mò khò dàn không hay.

Chi hòn nòi hoa mít hay, Xà mua dòn tút, mac-ay (marseille) dầu bường

Nhiều điều phu lúi lái giong. Người trong một nước nêu thương nhau cùng

Tran man san tan ché đồng. Dán gián nòng mạnh lai cung hường chung.

Lam cho rong vè non súng. Lam cho rõ mặt Lạc-Hồng mai sau

Thương nhau xin giúp cung nhau.

SAYON VIET-NAM KINH CAO,

DÂU SINH = PHÁT

Xúc tóc rất

mướt, rất thơm

Chai lớn 0\$86 — Chai vừa 0\$20

Văn - Hòa — Hué

XUÂN MÁI XUÂN HOÀI

Muốn da mệt, da ed, da tay, non và tươi
m

